

๒.๔ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

จากการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาฯ พบว่า

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ได้ดำเนินการ ดังนี้

สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพังงา และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพังงา ได้ขับเคลื่อนตามนโยบายในการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ โดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้เทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ในส่วนศูนย์วัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) อยู่ในระหว่างดำเนินการ ตั้งเป้าจะมีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบศูนย์วัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ในทุกสถานศึกษาของอาชีวศึกษา ที่ตรงตามความถนัดของแต่ละสถานศึกษา ในส่วนของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพังงา ได้สนับสนุนการฝึกอาชีพเพื่อการมีงานทำ Re-Skill /Up-Skill สร้างนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ เพื่อนำความรู้และทักษะไปสร้างรายได้ เช่น กิจกรรม ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ หนึ่งอาชีพเด่นต่อ ๑ ตำบล ส่งเสริมให้ประชาชนใช้เทคโนโลยี ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและทำช่องทางโปรโมท จำหน่ายผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ ศูนย์ดิจิทัลชุมชน

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบาย ฯ ตามจุดเน้นที่ ๒.๔

๒.๑ การวางระบบการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ โดยมีการดำเนินการในลักษณะหรือรูปแบบการเทียบโอนด้วยระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank) การเชื่อมโยงมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฯลฯ ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกเป็นรายสังกัด ดังนี้

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า หน่วยงาน/วิทยาลัยฯ ให้ความสำคัญ สนับสนุน และส่งเสริมในการจัดการเรียนการสอนกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการเปิดสอนรายวิชาชีพระยะสั้น ในทุก ๆ ภาคเรียนเพื่อเพิ่มทักษะด้านวิชาชีพให้แก่ผู้เรียนที่มีความสนใจ เพื่อเชื่อมโยงมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฯลฯ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์การเทียบโอนด้วยระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank)

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า นักเรียนผู้ช่วยทางการพยาบาลได้มีการเรียนทักษะวิชาชีพด้านการดูแลเด็กเล็กและการดูแลผู้สูงอายุ โดยวัดความรู้มาตรฐานจากการทดสอบทักษะวิชาต่างๆ เช่น การวัดสัญญาณชีพ การเคลื่อนย้าย สุขวิทยาส่วนบุคคล การป้อนอาหาร การป้อนยา การให้ยาและให้อาหารทางสาย การปฐมพยาบาลเบื้องต้น CPR การกายภาพบำบัด เป็นต้น จะมีการทดสอบในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อเก็บคะแนน และทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขา การดูแลผู้สูงอายุ ระดับ ๑ และทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานตามมาตรา ๒๖ สาขา ผู้ดูแลเด็กเล็ก ระดับ ๑ และ ทดสอบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาการดูแลผู้สูงอายุ และการดูแลเด็กเล็ก

สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาและประชาชนสามารถนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้สำหรับเทียบคุณวุฒิ รับรองมาตรฐานวิชาชีพเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

นำไปใช้ต่อยอดในการเรียนและความก้าวหน้าในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยื่นขอเสนอขอรับเงินเดือนที่เหมาะสมกับประสบการณ์ที่มี

๒.๒ การกำหนดกลไกการวัดผลการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ รองรับผู้เรียนสายอาชีพศึกษาที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา จำแนกเป็นรายสังกัด ดังนี้

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า สถานศึกษาในสังกัดได้กำหนดกลไกไว้ คือ ให้ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพด้วยการนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้เทียบคุณวุฒิ รับรองมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีพสามารถขอการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ได้ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบเพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะมีรายได้ระหว่างเรียน ควบคู่กับการทำงานไปพร้อมกัน “๑ ใบ ๑ Certificate” สอดคล้องกับนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดทำระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate)

๒.๓ แนวทางการพัฒนาระบบการวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียนสายอาชีพศึกษา จำแนกเป็นรายสังกัด ดังนี้

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า วิทยาลัยฯ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบการวัดผลทักษะของผู้เรียนที่หลากหลาย มีการวัดผลและประเมินผลหลายรูปแบบ เช่น การวัดผลตามสภาพจริง มีการวัดผลทักษะวิชาชีพต่าง ๆ โดยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงและแสดงศักยภาพทางวิชาชีพอย่างเต็มความสามารถ การวัดผลความรู้ทางทฤษฎีจะสนับสนุนให้ใช้สื่อออนไลน์ในการเรียนการสอนและการวัดผล เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาทักษะวิชาชีพ

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน พบว่า หน่วยงาน/สถานศึกษาได้ดำเนินการเพิ่มเสริมทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ จีน ญี่ปุ่น เพื่อดูแลผู้สูงอายุต่างประเทศเป็นการยกระดับทักษะวิชาชีพ เพิ่มรายได้ และประสบการณ์ เพื่อทักษะด้านการนวด ผ่อนคลาย และเพื่อทักษะการทำอาหารเพื่อสุขภาพ และเพิ่มสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน

๓) ปัญหาอุปสรรค

๓.๑ ขาดแคลนทุนทรัพย์ ตัดยาเสพติด และมีบุตรก่อนวัยอันควร ทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาตัวเองและทักษะการใช้ชีวิต จึงเป็นปัญหาอุปสรรคในการเรียน

๓.๒ งบประมาณไม่เพียงพอ ไม่ได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น

๓.๓ มีการปรับเปลี่ยน โยกย้าย และ บุคลากรยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในระบบธนาคารหน่วยกิตแห่งชาติ

๓.๔ การบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนเอกชนนอกระบบ และ หน่วยงานทางการศึกษา และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๕ การจัดการเรียนการสอนแบบสะสมหน่วยกิต หรือ credit bank สถานศึกษายังขาดบุคลากร ในการจัดการเรียนให้เพียงพอ เนื่องจากต้องมีการประสานงาน การเก็บข้อมูล การตรวจสอบ และวัดผลประเมินผล ซึ่งเป็นงานที่มีรายละเอียดค่อนข้างสูง

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

๔.๑ รัฐบาลควรสนับสนุนกองทุนเอการศึกษา ด้านวิชาชีพพระยะสั้นให้เพิ่มขึ้น เพื่อช่วยส่งเสริมทักษะด้านวิชาชีพและส่งเสริมด้านการทำงาน

๔.๒ การวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ควรมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชาเพื่อเป็นผู้ประเมินให้แก่ผู้เรียนรูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๓ แต่ละสถานศึกษา ควรมีศูนย์สอบวัดมาตรฐานฯ ที่ตรงกับความถนัดและบริบทของสถานศึกษา แต่ต้องพร้อมด้วยบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินการ

๔.๔ การมีแนวทางการดำเนินงาน ระบบสะสมหน่วยกิตที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

๔.๕ งบประมาณในการพัฒนาศูนย์ทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อรองรับสาขาที่ต้องการเปิดเพิ่มเติม